Ajoneuvomme ovat kulttuuria – ei jätettä.

Tiedote. Julkaistu: 27.03.2025
Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto – SAHK ry

Historialliset ajoneuvot eivät ole jätettä.

Harrastejärjestöt Suomessa ja Euroopassa pyrkivät säilyttämään liikkuvan kulttuuriperinnön historiallisten ajoneuvojen kautta. Valmisteilla oleva jätelain uudistus ja romuajoneuvo-käsite uhkaavat ajoneuvoharrastustoimintaa, historiallisten ajoneuvojen harrastusta ja entisöintiä. Ehdotetulla mallilla toteutuessaan asetus käytännössä lopettaisi käytön ja kunnostamisen lisäksi myös museotoiminnan.
Suomessa on noin 70 000 museoajoneuvoa ja kymmeniä tuhansia yli 20 vuotta vanhoja harrasteajoneuvoja. Historiallisilla ajoneuvoilla on suuri taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen merkitys. Harrastajat käyttävät vuosittain noin 234 miljoonaa euroa harrastukseen, joka työllistää erikoisosaajia ja edistää ammattiosaamista sekä tarjoaa kulttuurielämyksiä noin miljoonalle henkilölle vuosittain. Alan tuoman matkailun välilliset hyödyt paikallisille yrittäjille ovat noin 350 miljoonaa euroa vuosittain.
Harrastajien yhteisöt ja yhdistykset pyrkivät varmistamaan, että historialliset ajoneuvot vapautetaan romuajoneuvoluokasta ja että niiden entisöinti, tuonti ja vienti sekä varaosien taltiointi ja kauppa mahdollistetaan. Tahtotilana on myös, että historiallisten ajoneuvojen määritelmä mukautetaan kansallisiin olosuhteisiin.

Tiedote on laadittu yhteistyössä useiden suomalaisten ajoneuvohistoriallisten järjestöjen kanssa. Alla aiheesta tarkemmin sekä lisätietoja seuraavilta henkilöiltä:

Teemme harrastejärjestöinä töitä säilyttääksemme liikkuvan kulttuuriperinnön historiallisina ajoneuvoina Suomessa ja Euroopassa. Olemme aktiivisesti yhteydessä EU-meppeihin ja EU:n valiokuntiin. Emme vastusta ajoneuvojen kierrätystä (Proposal for a end-of-life vehicles (ELVs) Regulation), vaan haluamme sivukaistan historiallisille ajoneuvoille. Tämä asia on jäänyt vähälle huomiolle Euroopan suurissa autonvalmistajamaissa, vaikka siellä on paljon historiallisiksi ajoneuvoiksi luokiteltavia ajoneuvoja. Näissä maissa autoteollisuudelle kierrätyksen kautta tulevat raaka-aineet ovat olleet pääasia.
Meillä ajoneuvoharrastajilla on oma tiekarttamme, jossa on huomioitu Agenda 2030. Olemme vastuullisia harrastajia ja tapahtumajärjestäjiä. Kestävä kehitys ja kierrätys ovat osa harrastustamme.
Euroopan unionin valiokunnissa, neuvostossa sekä parlamentin täysistunnossa käsitellään kevään ja kesän aikana jätteiden kiertotalousesitystä. Euroopan komission ehdottama romuajoneuvoasetus alkuperäisenä esityksenään vaarantaa historiallisten ajoneuvojen harrastuksen, entisöinnin ja liikkuvan ajoneuvokulttuuriperinteen.
Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto ry (SAHK) ja Veteraanimoottoripyöräklubi ry (VMPK), jotka edustavat noin 25 000 harrastajaa Suomessa, ovat antaneet yhteiset lausunnot Suomen valiokuntakäsittelyjen aikana koskien ehdotusta romuajoneuvoasetukseksi. Keskiviikkona 19. maaliskuuta oli EU:n ympäristövaliokunnan (ENVI) kokous Brysselissä. Esitykseen oli tullut 1700 muutosesitystä. Tilaisuudessa puhui useita meppejä, joista neljä (kaksi ruotsalaista ja yksi suomalainen) toivat historiallisten ja harrasteajoneuvojen tärkeyden esille. Meillä on vielä pari kuukautta aikaa vaikuttaa lopulliseen ELV-säädökseen ennen EU-äänestyksiä.
Suomessa on noin 70 000 museoajoneuvoksi tarkastettua moottoriajoneuvoa ja kymmeniä tuhansia yli 20 vuotta vanhoja harrasteajoneuvoja. Historiallisilla ajoneuvoilla ja niihin liittyvällä toiminnalla on suuri taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen merkitys. Harrastajat käyttävät Suomessa noin 234 miljoonaa euroa vuosittain harrastukseen, joka työllistää erikoisosaajia ja edistää ammattiosaamista. Opetus- ja kulttuuriministeriön kansallisen tiekartan kulttuurimatkailu on myös historiallisten ajoneuvojen matkailua ja osallistumista yhteisöllisiin tapahtumiin, joihin käytetään Suomessa noin 21 miljoonaa euroa vuosittain. Historiallisten ajoneuvojen harrastajat ajavat harrasteajoneuvoillaan keskimäärin 700 km vuodessa, mikä osoittaa, että kyseessä on

kulttuurihistoriallinen harrastus eikä polttomoottoriajoneuvon käyttö päivittäisessä liikkumisessa. Suomen Museovirasto tukee vuosittain liikenteen kulttuuriperintöavustuksilla harrasteajoneuvojen entisöintiä, koska osa ajoneuvoista ymmärretään Suomessa kulttuurihistoriallisiksi esineiksi. SAHK ry on mukana kansainvälisen Federation Internationale des Vehicules Anciens (FIVA) toiminnassa sen kansallisena jäsenjärjestönä. FIVA on myös yksi Unescon kansalaisjärjestöistä osana kansainvälistä liikkuvaa kulttuuriperintöä.
Suomen ympäristövaliokunta sekä liikenne- ja viestintävaliokunta käsittelivät asiaa ja ymmärsivät huolemme. Jatkamme ponnisteluja, jotta Suomi EU:ssa jatkaisi vanhojen ajoneuvojen kulttuurihistoriallisen ja taloudellisen merkityksen esiin tuomista. Historiallinen ajoneuvoharrastus yhdistää ainutlaatuisella tavalla kulttuurin, yhteisöllisyyden ja kiertotalouden. On tärkeää, että harrastajat ja päättäjät ymmärtävät historiallisen ajoneuvoharrastuksen olevan täysin eri asia kuin romuautokategoriaa lähestyvän auton käyttäminen arkiajossa.
Yritämme varmistaa, että jäsenvaltiot tunnustavat historialliset ajoneuvot ja vapauttavat ne romuajoneuvoluokasta tulkitessaan ja pannessaan täytäntöön jäte- ja liikennekelpoisuuslainsäädäntöä:

- Säädetään oletuksesta, että vain omistaja voi määrittää, voidaanko historiallista ajoneuvoa ja sen osia pitää jätteenä, jotta vältetään se, että omistajia estetään kunnostamasta ajoneuvojaan.
- Varmistetaan historiallisten ajoneuvojen ja/tai niiden osien maastavienti ja tuonti.
- Sallitaan ajoneuvon purkaminen, jos tarkoituksena on entisöinti, konservointi tai kunnostaminen – purkaminen ei ole "tuhoamista" eikä ajoneuvo ole romuajoneuvo vain siksi, että se puretaan entisöintiä tai kunnostusta varten.
- Mahdollistetaan toiminnallisesti valmiiden komponenttien ja osien noutaminen romuajoneuvosta käytettäväksi uudelleen aiemmassa ajoneuvossa (esim. moottorit, vaihteistot jne.).
- Mahdollistetaan historiallisten ajoneuvojen varaosien myynti ja osto välttämällä kohtuuttomien ehtojen asettamista näiden varaosien lailliselle myynnille.
- Otetaan huomioon, että historiallisten ajoneuvojen korjaus-/entisöintikustannukset voivat olla suuria ajoneuvon rahalliseen arvoon nähden.
- Annetaan jäsenvaltioiden täydentää ja mukauttaa historiallisten ajoneuvojen määritelmää kansallisiin olosuhteisiinsa.
- Sallitaan historiallisten ajoneuvojen joidenkin teknisten ominaisuuksien muutosten toteuttaminen ilman, että ajoneuvo menettäisi historiallista asemaansa.

Lisätietoja:

Leila Suutarinen, Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto ry, puh. 050 365 7023
Janne Ollenberg, Automuseoiden neuvottelukunta ry, puh. 040 674 5001
Jan Erik Laine, Automobiili-lehti, SAHK ry, puh. 040 518 0101